

اولین همایش ملی برسراری، روان‌شناسی، ارتقای سلامت و محیط زیست سالم

دانشگاه علوم پزشکی تهران
مرکز رشد دانش‌آزمایی و پژوهش
بخش تحقیقات طب اجتماعی ایران

۳۰ شهریور ۱۳۹۳

همدان دانشکده شهید مفتح

بررسی افسردگی معلمان مدارس عادی و استثنائی و رابطه آن با فرسودگی شغلی

Investigation of depression between normal and special teachers and relationship with job burnout

سیدمحمد مهدی مشیریان فراچی^{۱*}، دکتر محسن نوغانی دخت بهمنی^۲، حامد توکلی^۳، علی نعمت‌اللهی^۴

^۱ دانشجوی کارشناسی کودکان استثنائی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه فردوسی مشهد mehdi.moshirian@live.com

^۲ دانشیار گروه علوم اجتماعی دانشگاه فردوسی مشهد

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه فردوسی مشهد

^۴ دانشجوی کارشناسی کودکان استثنائی دانشگاه فردوسی مشهد

چکیده

هدف از انجام پژوهش، بررسی میزان افسردگی معلمان مدارس عادی و مدارس استثنائی و رابطه آن با فرسودگی می‌باشد. این پژوهش از نوع پس‌رویدادی است، شرکت‌کنندگان معلمان مدارس عادی و استثنائی به ترتیب ۳۰ و ۲۵ نفر بودند که به صورت نمونه در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش پرسشنامه افسردگی بک و پرسشنامه فرسودگی شغلی مزلاچ بود. نتایج نشان داد افسردگی معلمان مدارس عادی بیشتر از معلمان مدارس استثنائی است، اما این مقایسه در سطح معناداری قرار نداشت، همچنین فرسودگی شغلی معلمان مدارس استثنائی به صورت معناداری بیشتر از معلمان عادی است و بین افسردگی به عنوان پیش‌بین با نمره کل فرسودگی شغلی گروه معلمان مدارس عادی رابطه معناداری وجود دارد (سطح معناداری: ۰.۰۵). با توجه به آزمون رگرسیون گرفته شده، افسردگی ۳۰ درصد از واریانس نمره کل فرسودگی شغلی دو گروه معلمان مدارس عادی و استثنائی را پیش‌بینی می‌کند و این پیش‌بینی معنادار است. براساس این پژوهش به این نتیجه می‌رسیم که افسردگی دو گروه از معلمان عادی و استثنائی تفاوت معناداری وجود ندارد اما در میزان فرسودگی شغلی تفاوت معنادار بود و همچنین افسردگی عامل پیش‌بینی کننده خرده‌مقیاس‌های فرسودگی شغلی می‌باشند.

کلیدواژه‌ها: معلمان مدارس استثنائی، معلمان مدارس عادی، افسردگی، فرسودگی شغلی.